

Аслан, зиндагӣ шабеҳи сахнаи театр аст. Ин сахна ҳам барои хунарманд ва ҳам барои тамошогар мукаддас буда, ҳар касе, ки рӯи он мебарояд, захиати зиёде мекашад, то ба назари бинанда ҳудро хуб ва намуна нишон диҳад. Ҳар касе, ки ба олами вучуд меояд, рӯи сахнаи зиндагӣ, нақши мушаххаси ҳудро иҷро хоҳад кард. Нақшо мусбату манфӣ, ҳубу бад, ҳирадманду ҷохил, одилу золим мешаванд. Ба ин ҳислатҳои инсонии рӯи сахна танҳо ва танҳо тамошогар баҳои ҳаққонӣ медиҳад. Офарандагони нақшо тӯфайли сифатҳои гуногуни ҳуд ба олами ботинии бинанда таъсири амик мерасонад.

Инсон ана ҳамин тавр, дар сахнаи зиндагӣ ба ҷустуҷӯи ҳақиқат мебарояд ва андешаю орзуҳои гуногуни шахсияшро амалӣ кардан меҷӯяд. Ҳақиқат танҳо тавассути андешаҳои олий, ҳирадмандона, созандаю бунёдкорона ва дилсӯзона дарёфт мешавад. Аз ин рӯ, мақсад аз андеша дарёфти ҳақиқат аст, ҳақиқате, ки барои қулли башар зарур буда, ба он ҳамешагӣ эҳтиёҷ дорад. Ин ҳақиқат зиндагии шоиста, рӯзгори ҳушу пурсаодат ва орий аз ҷаҳолату асорату залолати инсон аст.

Таърихи башарият бисёр мардони бузургу ҳирадманд, далеру шӯҷоъ, муборизи ҳақиқии роҳи адлу инсоф, озодию истиклол ва ҳушбахтии инсонро, ки сахнаи зиндагиро маҳз бо хизматҳои таърихӣ ҳуд пуробуранг намудаанд, дар саҳафоти ҳуд сабт кардааст. Ин аст, ки имрӯз мо, мардуми ориёитабор, ҳусусан тоҷикон, аз Деваштиҷу Спитамен, Маздаку Темурмалик, Рӯдакию Фирдавсӣ, Ибни Синою Умарӣ Хайём, Мавлоною Ҳофиз, Ҷомӣю Навоӣ ва садҳо дигарон бо неқӣ ва ифтихори бузурги миллӣ ёдовар мешавем. Ҷӣ хел аз ҷунин шахсиятҳои таърихӣамон ифтихор нақунем, ки бори аввал, хангоми ҷашни ҳазорумин солгарди алломаи бузург Абуалӣ ибни Сино (соли 1957) радиои Фаронса ба хотири хизматҳои таърихӣаш ёздаҳ соат бо ёздаҳ забон шарҳи ҳолу осори ин мутафаккиро ба мардуми ҷаҳон шунавонд. Аз он ки китоби бузурги ӯ «Ал-қонун фи-т-тиб» асрҳои аср китоби рӯимизии ҳар як табиби намоёни Аврупо буд, ҷӣ гуна арҷ нагузорем.

Боиси ҳушбахтист, ки дар даврони мо, ҳусусан дар солҳои соҳибистиклолӣ, бо ибтиқору самимияти маҳсули Асосгузори сулҳу ваҳдати миллӣ – Пешвои миллат, Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон ба гузаштаи пурифтихору пурғановати халқамон, ба ҷеҳраҳои мондагори сиёсӣю мардумӣ, ки дар назди халқу Ватан ва башарият бо хизматҳои бузурги таърихӣашон шинохта шудаанд, аз сари нав арҷ гузошта мешавад.

Бале, инсондӯстону халқпарварҳо ва меҳанпарастону адолатхоҳон дар ҳар давру

замон рӯи сахнаи зиндагӣ мебароянд ва барои халку Ватану башарият содикона хизмат мекунанд. Садриддин Айнию Бобочон Гафуров, Эмомалӣ Раҳмону Мирзо Турсунзода, Нусратулло Махсуму Шириншоҳ Шохтемур, ки Кахрамони Тоҷикистон мебошанду бо меҳнату захиати фидокоронаи худ барои таъсису ташкил ва бунёди Тоҷикистони азизамон, барои шукуфою шуҳратманд гардондани он дар тамоми дунё сахми бузурги худро гузоштаанд, аз зумраи хамин гуна шахсиятҳои мондагоранд. Халки мо, миллати мо, таърихи мардуми мо хизматҳои чунин симоҳои бузургро ҳеҷ гоҳ фаромӯш нахоҳад кард ва дар саҳафоти таърихи худ бо харфҳои заррин сабт хоҳад намуд.

Шириншоҳ Шохтемур дар оилаи захиаткаши одӣ ба дунё омада, дар синни бачагӣ аз волидайн маҳрум гардид ва дар нигоҳубини наздикону пайвандонаш монд. Баъдтар тавассути омӯзгори мактаби русии ҳамонобақтаи Бадахшон имкон пайдо кард, ки ба Тошкант ва дигар минтақаҳои Осиёи Миёна равад, ба корҳои ғуноғун машғул шавад, дар мактабҳои русзабонҳо таҳсил кунад ва ба ин восита, соҳиби донишу қобилияти дарки воқеоти замон гардад. Баъди Инқилоби Октябр ва таҳсил дар мактабҳои нав донишу маҳорати сиёсӣ пайдо кард, аз ҷи будани инқилоб, озодӣ, шӯро, бунёду поягузори давлати нав оғай ёфт. Маҳз маҳорату истеъдоди сиёсии ӯро ба инобат ғирифта, ба вазифаҳои масъули ҳамонобақта таъйин намуда, ба Бадахшон фиристоданд. Дар ташкили Ҷумҳурии Шӯравии Сотсиалистии Тоҷикистон, мустаҳкам ва устувор намудани пояҳои сохтори нави давлатдорӣ, мубориза алайҳи душманони миллат, рушди бомароми иқтисодиёту иҷтимоиёти кишвар дар он солҳои ғуртазоду сарташвиш ин шахсияти наҷиб хизматҳои арзанда кардааст.

Ҷарзонағарзанди барӯманд якҷоя бо ҳамағарони худ ҷиҳати таъсису ташкили Ҷумҳурии Шӯравии Сотсиалистии Тоҷикистон ва пайдо шудани ҳамин гуна ҷумҳури дар ҳайати Иттиҳоди Шӯравӣ фидокорона ва содикона хизмат намудааст. Вале дасисабозону душманони қинадори миллат соли 1937 ӯро бо ҳар баҳона душман бароварда, қатл карданд. Хизматҳои содиконаи ин ғарзанди барӯманду ғарзонаи Тоҷикистонро ҳалқ фаромӯш накард. Ин аст, ки баъд аз ғузашти солиёни зиёд номи ӯ ҳамаҷун яке аз барқароркунандагони Ҷумҳурии Тоҷикистон аз нав зинда шуда, сазовори унвони оӣ – Кахрамони Тоҷикистон гардид.

Воқеан, Шириншоҳ Шохтемур ва дигар ҳамағарони ӯ дар ибтидои асри XX дар таъсиси Ҷумҳурии Шӯравии Сотсиалистии Тоҷикистон хизмати бузурги таърихиро ба ҷо оварданд. Халқ, миллат ва ҳамаи мардуми сайёра, ки нисбат ба тоҷикон назари неқ доранд, хизматҳои таърихӣ ва ҷеҳраи бузурги сиёсӣву илмӣу ғарҳангии ин шахсиятро ҳеҷ гоҳ фаромӯш нахоҳанд кард.

Пирмухаммад НУРОВ,

нохияи Панч

https://jumhuriyat.tj/index.php?art_id=44278